

- Ordinul [REDACTED] din 02.03.2018 cu privire la numire în funcție a dlui Grumeza Valeriu;
- Procesul-verbal [REDACTED] al ședinței consiliului S.A. „Red-Nord” din 28.02.2018;
- Contractul de management [REDACTED] din 02.03.2018 încheiat de Consiliul S.A. „Red-Nord” și dl Grumeza Valeriu;
- Procesul-verbal nr. [REDACTED] al ședinței consiliului S.A. „Red-Nord” din 12.04.2018;
- Contractul individual de muncă [REDACTED] din 12.04.2018 al directorului S.A. „Red-Nord”;
- Ordinul [REDACTED] din 08.08.2019 cu privire la demisia dlui Grumeza Valeriu;
- Structura organizatorică S.A. „Red-Nord”;
- Statutul S.A. „Red-Nord” aprobat la Adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. „Red-Nord” din 30.10.2017;
- Ordinul (Dispoziție) de primire la lucru nr. 713-c din 25.07.2018;
- Contractul individual de muncă [REDACTED] din 23.07.2018;
- Ordinul [REDACTED] din 01.03.2019 de acordare a concediului;
- Ordinul [REDACTED] din 01.07.2019 de acordare a concediului;
- Ordinul [REDACTED] din 28.05.2018 cu privire la schimbări în personal;

În urma consultării Registrului informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației”, s-a stabilit că dl [REDACTED] este **fratele** dlui Grumeza Valeriu, ex-Director general interimar al S.A. „Red-Nord”, confirmându-se astfel relațiile de **persoane apropiate** dintre cei din urmă.

Coroborând toate informațiile reflectate mai sus, inspectorul de integritate a/estă următoarele:

- Dl Grumeza Valeriu a deținut funcția de Director general interimar al S.A. „Red-Nord” în perioada **02.03.2018 - 08.08.2019**, fiind ales în cadrul ședinței Consiliului S.A. „Red-Nord”, conform procesului-verbal [REDACTED] din 28.02.2018.

În acest sens a fost încheiat contractul de management [REDACTED] din 02.03.2018 și emis ordinul [REDACTED] din 02.03.2018 cu privire la numire în funcție.

- În cadrul ședinței Consiliului S.A. „Red-Nord”, documentată prin procesul-verbal nr. [REDACTED] din 12.04.2018 s-a decis de a reîncheia cu dl Grumeza Valeriu un nou contract de management.

Prin urmare, la 12.04.2018 a fost încheiat contractul individual de muncă al directorului S.A. „Red-Nord” [REDACTED]

- Din data de 08.08.2019 a fost desfăcut contractul individual de muncă cu dl Grumeza Valeriu, fapt confirmat prin ordinul [REDACTED] din 08.08.2019.

Potrivit prevederilor art. 3, alin. (1) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, *„Societatea este persoană juridică care își desfășoară activitatea în temeiul prezentei legi, altor acte legislative și statutului societății”.*

Ținând cont de prevederile art. 7, alin. (1) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, cât și de art. 18 din Statutul S.A. „Red-Nord”, **organele de conducere ale societății** (în speță S.A. „Red-Nord”) sînt: adunarea generală a acționarilor, consiliul societății, **organul executiv (directorul general)**, comisia de cenzori.

În același timp, în corespundere cu art. 69, alin. (2), alin. (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, respectiv art. 39, alin. (1), alin. (2) din Statutul S.A. „Red-Nord”, *„Organul executiv al societății este unipersonal (**directorul general**), asigurînd îndeplinirea hotărîrilor adunării generale a acționarilor, deciziilor consiliului societății, fiind subordonat consiliului societății și adunării generale a acționarilor.*

Conform art. 39, alin. (2) din Statutul S.A. „Red-Nord”, *„directorul general al societății activează în baza legislației în vigoare, a prezentului statut și a regulamentului organului executiv al societății”.*

Astfel, dl Grumeza Valeriu, exercitînd funcția de Director general interimar al S.A. „Red-Nord” în perioada **02.03.2018 - 08.08.2019**, a deținut calitatea de *subiect al declarării averii și intereselor personale* în temeiul art. 3, alin. (1), lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

În baza informațiilor acumulate, inspectorul de integritate a stabilit că în perioada respectivă dl Grumeza Valeriu, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana

apropiată - (fratele) [REDACTED], a emis/semnat/încheiat în privința acestuia următoarele acte administrative/juridice:

- Ordinul (Dispoziție) de primire la lucru [REDACTED] din 25.07.2018;
- Contractul individual de muncă [REDACTED] din 23.07.2018;
- Ordinul nr. [REDACTED] din 01.03.2019 de acordare a concediului;
- Ordinul nr. [REDACTED] din 01.07.2019 de acordare a concediului;

Așadar, se reține că dl [REDACTED], fiind subiect al declarării, avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității și responsabilitatea individuală și exemplul personal. Or, obligațiile și responsabilitățile subiectului declarării, cu referire la regimul juridic al conflictelor de interese, sunt prevăzute expres în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un **interes personal** ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii:*

***interes personal** este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;*

***persoană apropiată** este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, **frate**/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);*

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ***conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.*

În conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Grumeza Valeriu exercitând funcția de Director general interimar al S.A. „Red-Nord”, *era obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.*

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că „*Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică*”.

Art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează: „*Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.*”.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana*

dlii Grumeza Valeriu. ii este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit art. 14, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectului declarării, în persoana dlii Grumeza Valeriu, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

De remarcat faptul că unele prevederi privind situațiile de conflict de interese se regăsesc inclusiv și în Contractul de management [redacted] din 02.03.2018 încheiat între Consiliul S.A. „Red-Nord” și dl Grumeza Valeriu, care la pct. 3.6. stipulează că „*Directorul, în cazul în care trebuie să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii sau să întreprindă, în îndeplinirea atribuțiilor sale, alte acțiuni ce influențează sau pot influența interesele sale personale ... este obligat să informeze imediat Consiliul Societății, care va avea competența decizională exclusivă în astfel de situații*”.

Mai mult ca atât, prevederi similare se regăsesc și la pct. 3.7. din Contractul individual de muncă [redacted] din 12.04.2018 al directorului S.A. „Red-Nord”.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-12/5287 din 02.11.2020, dl Grumeza Valeriu a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

Ținând cont de faptul că scrisoarea respectivă nu a ajuns la destinatar, având la bază prevederile art. 37, alin. (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în adresa dlii Grumeza Valeriu a fost expediată repetat scrisoarea nr. 5752 din 20.11.2020, prin care ultimul a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

La 11.12.2020, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a parvenit punctul de vedere al dlii Grumeza Valeriu, fiind înregistrat cu nr. 9783, în care a comunicat că: „*Subsemnatul, Grumeza Valeriu, prezintă punctul de vedere (în scris) asupra eventualei încălcări al regimului juridic al conflictelor de interese la angajarea fratelui său [redacted], în cadrul procedurii de control inițiate conform procesului verbal nr. [redacted] din 08.09.2020, după cum urmează:*

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) lit. d) Cod contravențional rezultă că „Înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul: d) prescripției răspunderii contravenționale.

Totodată, conform prevederilor art. 30 alin. (2) și (9) Cod Contravențional rezultă că „(2) Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an; (9) În cazul contravenției continue și al contravenției, prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau a inacțiunii.

Prin urmare, prezumându-se că ultima pretinsă contravenție de nedeclarare a conflictului de interese a fost comisă la data de 01.07.2019, la semnarea ordinului [redacted] de acordare a concediului ordinar a fratelui [redacted], rezultă că termenul de prescripție de atragere la răspundere contravențională a expirat la data de 01.07.2020.

În concluzie, consideră că procedura de control inițiată în privința sa urmează a fi încetată, având la bază argumentele emunțate mai sus”.

S.A. „Red-Nord” în răspunsul cu nr. jur 09/1118 din 23.03.2020, înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 7197 la 24.09.2020, ca răspuns la solicitarea nr. 04-12/4169 din 08.09.2020, a comunicat că directorul general interimar al S.A. „Red-Nord” Grumeza Valeriu, în perioada de activitate **nu a informat Consiliul Societății cu privire la conflictele de interese în care se afla.**

Totodată a mai menționat faptul că în cadrul S.A. „Red-Nord” este ținut registrul declarațiilor de interese personale în care, **nu sunt înregistrări cu privire la conflictele de**

interese în care se afla directorul general interimar al S.A. „Red-Nord” Grumeza Valeriu.

Mai mult ca atit, conform informației din sistemul de management a documentelor electronice „E-Management” al Autorității Naționale de Integritate (anexată la dosarul de control), *nu au fost identificate înscriri despre careva declarații adresate Autorității Naționale de Integritate de către dl Grumeza Valeriu, ex-Director general interimar al S.A. „Red-Nord”, prin care aceasta ar fi solicitat soluționarea cărorva conflicte de interese în care s-a aflat, până la emiterea / semnarea / încheierea actelor administrative / juridice în privința persoanei apropiate – (fratelui) [REDACTAT]*

Prin urmare se atestă că dl Grumeza Valeriu **nu a informat/nu a declarat și respectiv nu a soluționat conflictele de interese reale în care se afla.**

Inspectorul de integritate nu poate reține argumentele dlui Grumeza Valeriu invocate în punctul de vedere referitoare la încetarea procedurii de control în legătură cu faptul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională, *or inspectorul de integritate prin actul de constatare emis, nici nu a dispus atragerea la răspundere contravențională a dlui Grumeza Valeriu.*

Astfel, cele menționate de către dl Grumeza Valeriu, își pot găsi justificare doar în cazul intentării unui eventual proces contravențional, pornit în conformitate cu prevederile Codului Contavențional al R.M. **ceea ce constituie o procedură distinctă de procedura administrativă.**

La caz, inspectorul de integritate a emis actul de constatare ținând cont de prevederile art. **38, alin. (1), lit. (a)** din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate care stipulează că ***„În urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților sau a restricțiilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că: persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese”, efectele (consecințele) survenite în cazul constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul declarării, fiind stabilite expres la art. 39 din legea menționată.***

În cele din urmă, ***responsabilitatea de a se conforma prevederilor legii este o obligație a dlui Grumeza Valeriu, iar cunoașterea sau necunoașterea legii nu exonerează de răspundere.***

Conform art. 38 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului ***nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.***

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ***fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.***

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ***subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.***

În conformitate cu prevederile art. 23, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ***„În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 1 an se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas***

definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărîrea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese”.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dl Grumeza Valeriu, exercitînd funcția de Director general interimar al S.A. „Red-Nord”, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu perosana apropiată - (fratele) ██████████, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ emiterea/semnarea/încheierea actelor administrative și juridice în privința persoanei apropiate - (fratelui) ██████████ (Ordinul/Dispoziție de primire la lucru ██████████ din 25.07.2018, Contractul individual de muncă ██████████ din 23.07.2018, Ordinul nr. ██████████ din 01.03.2019 de acordare a concediului, Ordinul ██████████ din 01.07.2019 de acordare a concediului), fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Grumeza Valeriu, ex-Director general interimar al S.A. „Red-Nord”, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu perosana apropiată - (fratele) ██████████, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ emiterea/semnarea/încheierea actelor administrative și juridice în privința persoanei apropiate - (fratelui) ██████████ fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12, al. n. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se decede dl Grumeza Valeriu din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

3. Se înscrie dl Grumeza Valeriu în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se aduce la cunoștința dlui Grumeza Valeriu actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev,3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Sergiu POPA